

Григорій Семенюк, д-р філол. наук, проф.

ORCID ID: 0009-0006-7980-597X

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

САМОБУТНІ ГОЛОСИ УКРАЇНСЬКОЇ ФЕМІННОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У всі часи жіноча література була пов'язана з актуальними подіями, які відбувалися в країні. Письменниці завжди публічно відгукувалися своїми творами на глобальні події. Починаючи з давньої і до сучасної фемінна література займає значне місце в національній літературі. Специфічною ознакою такої літератури, як зазначають літературознавці, є "жіноча" психологія. Саме через жіночу психологію перед читачем постає образний світ у всіх його проявах. Жіноча література – це постійний пошук нових форм і засобів задля відображення актуального змісту: в сфері тематичній для цих творів (жіночого письма) характерною стає канонізація нових тем і героїв, суголосних новому часу, а у сфері композиційній – кадровий поділ, нова символіка, метафорична гра слів, крупний план, темпоритми та ін. Авторки часто звертаються до внутрішньо-почуттєвої сфери, яка обумовлює переорієнтацію пафосу творів, переосмислення героями усталених цінностей.

Здебільшого жіночий художній світ часто збагачується образами-символами, які допомагають здійснювати багатоплановий аналіз шляхів зображення цих образів, надаючи жінці право голосу. Саме через долю окремо взятої жінки, через "жіночий голос" зображуються перепетії, які відбуваються в суспільстві. Як відомо, жіночий образ у фемінній літературі наповнюється і розширюється за рахунок опанування жінкою культурного простору, прагненням зберегти пам'ять про генетичний код нації (Марко Вовчок, Ганна Барвінко, Олена Пчілка, Леся Українка, О. Кобилянська, О. Забужко, Л. Костенко, Є. Кононенко, М. Матіос, Докія Гуменна, Віра Вовк та ін.).

Для жіночого прозописьма різних епох характерний взаємовплив, перегук тем, образів, проблем, модифікація і поява нових жанрів... І хоч митці належали до різних генерацій, це не завадило неперервності розвитку жіночої літератури. А навпаки, це сприяло увазі до внутрішнього світу людини. Можна навести чимало прикладів... І нині, в часи непростих випробувань війни, наша жіноча література нарівні з чоловічою боронить Україну, нас і весь світ від рашизму. Світогляд, життєва позиція української фемінної літератури зумовлює і презентує не лише жіноче світобачення, а й національну українську фемінну традицію. Маємо численні приклади жінок-фронтовичок: воїни, медики, кухарі, військові журналісти, дипломати, волонтери. Вони по гарячих слідах пишуть нашу історію, боронять Україну. Гадаю, з часом з'являться твори наших жінок-поетів, прозаїків, драматургів про ці баталії, які відбуваються на терені нашої країни. І приємно, що серед багатьох митців є і представники молоді фемінної літератури (Ярина Черногуз, Єлизавета Жарікова, Олена Герасимюк...), які продовжують славні традиції жіночої літератури попередніх століть.

Тож бажаю плідної праці у дослідженні надзвичайно цікавої і в жанрово-стилістичному плані, і тематичному такої багатой і щедрої української жіночої літератури.